

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
SUOMEN EDUSKUNTA
StV@eduskunta.fi

LAUSUNTO
5.3.2026

Sähköpostinne 27.2.2026; Sosiaali- ja terveysvaliokunta perjantai 06.03.2026 klo 09.00 / HE 197/2025 vp / Lausuntopyyntö

HE 197/2025 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI AMMATTIKORKEAKOULULAIN JA OPINTOTUKILAIN MUUTTAMISESTA

Työterveyslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä esitetyistä lakimuutoksista. Työterveyslaitoksen lausunnossa painotetaan työterveyshuolto- ja työkyynäkökulmaa.

Työterveyslaitos pitää esitettyjä lakimuutoksia perusteltuina. Tutkintomuodosta luopuminen mahdollistaa joustavaa opiskelua myös erilaisissa elämäntilanteissa ja työkykyhaasteissa oleville opiskelijoille. Uuden lain myötä uudelleen kouluttautuminen voi mahdollistaa työssä jatkamista ja työelämässä pysymistä nopeamman koulutuspolun ansiosta.

Työterveyshuollon näkökulmasta lakimuutos mahdollistaa nopeamman siirtymisen työterveyshuoltoon pätevöittävään koulutukseen ja työterveyshuollon tehtäviin (VnA 708/2013, §13 Työterveyshuollossa toimivat terveydenhoitajat).

Työterveyshuollossa toimivilta ammattihenkilöiltä – terveydenhoitajilta, fysioterapeuteilta sekä työterveyshuollossa osa-aikaisesti (alle 20 tuntia viikossa) työskenteleviltä lääkäreiltä – edellytetään lainsäädännön mukaan vähintään 15 opintopisteen laajuinen työterveyshuoltoon pätevöittävä koulutus. Koulutus tulee suorittaa kahden vuoden kuluessa työterveyshuollon tehtävien aloittamisesta.

Terveydenhoitajille suunnattua pätevöittävää koulutusta järjestävät Työterveyslaitos sekä useat ammattikorkeakoulut. Nämä koulutukset täyttävät työterveyshuoltolain (1383/2001) ja työterveyshuoltoasetuksen (708/2013) mukaiset pätevyysvaatimukset.

Esitetty lakiuudistus ei muuta työterveyshuollossa jo työskentelevien ammattihenkilöiden asemaa tai pätevyysvaatimuksia. On kuitenkin keskeistä todeta, että sairaanhoitaja ei ole työterveyshuoltolain tarkoittama työterveyshuollon ammattihenkilö, eikä siten voi toimia työterveyshoitajan tehtävissä.

Lakiuudistuksen tavoitteena on vähentää päällekkäisten tutkintojen suorittamista ja tarjota sairaanhoitajille mahdollisuus pätevöityä ilman toisen ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista. Uudistus voi myös helpottaa siirtymistä työterveyshuollon tehtäviin, sillä sairaanhoitajatutkinnon jälkeen – tai osana sairaanhoitajakoulutuksen kanssa toteutettavana yhtenäisenä kokonaisuutena – on mahdollista suorittaa erillinen, säännelty terveydenhoitajan koulutus, jonka kautta työterveyshuoltoon pätevöityminen on mahdollista.

Työterveyslaitos kannattaa opintotukilakimuutosta, jonka mukaan ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukeen oikeuttavaa koulutusta.

Eva Helaskoski
Johtaja, ylläääkäri

Kirsi Lappalainen
Vanhempi asiantuntija